වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව

"මිනිසාගේ ප්‍රධානතම කර්තව්‍ය වන්නේ සත්‍ය සොයා යෑම සහ විමර්ශනය කිරීමයි-සියේරෝ"

වෛද්‍ය ආනන්ද සමරසේකර

ඉතිහාසය

වෛද්‍ය විද්‍යාවේ විකාශනය මානව ඉතිහාසය තරම් පැරණි යැයි සැලකිය හැකිය. ඊජිප්තුව, බැබිලෝනියාව, ඉන්දියාව, සහ චීනය වැනි රටවල ක්‍රි. පූ. 4000-3000ක් තරම් ඈත අතීතයට දිවයන ලිඛිත වාර්තාවල නෛතික-වෛද්‍යමය ගැටළු හමුවේ. අපරාධයක් අනාවරණය කර ගැනීම සඳහා විද්‍යාව භාවිත කළ පළමු අවස්ථාවලින් එකක් ලෙස ග්‍රීක විද්‍යාඥ ආකිමිඩීස් (ක්‍රි. පූ. 287-212), රත්රන් ඔටුන්නකට බලකාරකයක් ලෙස මිශ්‍ර කර තිබුණු රිදී ප්‍රමාණය නිර්ණය කිරීමට අපූර්වතම ක්‍රමයක් යොදා ගැනීමේ අවස්ථාව සැලකිය හැකිය. මෙය 'ඉපිලීමේ මූලධර්මය' හෝ 'ආකිමිඩිස්ගේ මූලධර්මය' ලෙස අදද හැඳින්වේ. මෙම මූලධර්මය දක්ෂ ලෙස යොදා ගැනීමෙන් රත්රන් ඔටුන්නට සත්‍ය වශයෙන්ම රිදී මිශ්‍ර කර බාලකර ඇති බවට ආකිමිඩිස්ට පෙන්වා දිය හැකි විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රන්කරුට මරණ දණ්ඩනය හිමි විය. සමහර විට, වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව යොදා ගෙන අපරාධකරුවා මරණයට පත් කරන ලද ප්‍රථම සිද්ධිය මෙය විය හැක.

ක්‍රි. පූ. 3000 තරම් ඈත අතීතයට අයත්වන චීන ද්‍රව්‍යගුණ නිඝණ්ඩුවක් (ඕනෑම ද්‍රව්‍යයක චිකිත්සීය ලක්ෂණ පිළිබඳ දැනුම එකතු කරන ලද සංග්‍රහයක්) විෂ පිළිබඳ තොරතුරු සපයයි. බැබිලෝනියාවේ රජු විසින් සකසන ලද හමුරාබි සංග්‍රහය (ක්‍රි. පූ. 2200 පමණ), දැනට හඳුනාගෙන ඇති පැරණිතම වෛද්‍ය-නීති සංග්‍රහයක් වේ. ග්‍රීසියේ ඉපදී වෛද්‍ය

කර්මයේ යෙදුණු, 'බටහිර වෛද්‍ය විද්‍යාවේ පියා' ලෙස විරුදාවලිය ලත් හිපොක්‍රටීස් (Hippocrates; ක්‍රි. පූ. 460-377), තුවාලවල මාරාන්තික බව ගැන සාකච්ඡා කළේය. වෛද්‍ය සාරධර්ම පිළිබඳ ඔහුගේ දායකත්වය එතෙක් මෙතෙක් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ විශිෂ්ට ස්ථානයක ලා සැලකේ.

ප්‍රථම වෛද්‍ය-නීතික මරණ පරීක්ෂණය සිදු කරන ලද්දේ 1302 දී ඉතාලියේ බොලොක්ඤ්ඤෙහි, බර්තොලොමියෝ ඩි වරිග්නානා (Bartholomeo De Varignana) විසිනි. වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව පිළිබඳ ප්‍රථම ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශනය කරන ලද්දේ ඉතාලි ජාතික වෛද්‍යවරයෙකු වන ෆෝර්චුනේටෝ ෆෙඩෙල් (Fortunato Fedele) විසිනි. ඒ වර්ෂ 1602 දීය.

පවුලස් සකියාස් (Paulus Zacchias), වෝහාරික මනෝ චිකිත්සාව මෙන්ම නෛතික වෛද්‍ය විද්‍යාවේ පියා ලෙස සලකනු ලැබේ. නූතන විෂ විද්‍යාවේ ආදිකතෘවරයා ලෙස හැඳින්වෙන්නේ ප්‍රංශයේ ඕර්ෆිලා (Orfila) ය.

ශ්‍රී ලංකාව සලකන විට, වෛද්‍ය විද්‍යාලය ආරම්භයේ සිටම, එනම්, 1880 ගණන්වල සිටම වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව උගන්වා තිබේ.

එක්සත් රාජධානියේ වර්ෂ 1700

විද්‍යාව අපරාධකරු පසුපස លුහුබඳින අයුරු

ගණන්වල පසු අවධියක යම් කිසි මරණයක් සිදුවී ඇත්තේ දිවි නසාගැනීමෙන් ද යන්න තීරණය කිරීමට ප්‍රථම වරට වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව යොදා ගෙන ඇත. මිය ගිය පුද්ගලයෙකුගේ සිරුර ඉතා සරල ලෙස පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමක් ලෙස ආරම්භ කෙරුණු කර්තව්‍යයක්, 'මරණ පරීක්ෂණය' ලෙස අද අප හඳුන්වන පුළුල් වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයක් බවට පත්වී ඇත. මෙකල, වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව, තත්‍යතාව (සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදි බව) සහ නිරවද්‍යතාව ඉල්ලා සිටියි. MRI සහ CT පරිලෝකනය වැනි නූතන ශිල්ප ක්‍රම මළ සිරුර පරීක්ෂා කිරීමට වර්තමානයේ යොදා ගන්නා අතර මෙහිදී අතථ්‍ය මරණ පරීක්ෂණ මගින් මළ සිරුර විච්ඡේදනය කිරීමේ සම්ප්‍රදායානුකූල ක්‍රමය ප්‍රතිස්ථාපනය කෙරෙමින් පවතියි. මනෝවිද්‍යාත්මක මරණ පරීක්ෂණය (මරණයට පත් තැනැත්තා එසේ වීමට පෙර හැසිරුණු ආකාරය පිළිබඳ මනෝචිකිත්සකයෙකු මගින් අධ්‍යයනය සහ විශ්ලේෂණය කිරීම) මරණය සිදුවූ ආකාරය පිළිබඳ තීරණය කිරීම සඳහා යොදා ගැනෙයි. නූතන වෝහාරික වෘත්තිකයන් විසින් භාවිත කරනු ලබන උපකරණ සහ ශිල්ප ක්‍රම අතිනවීන වන අතර වෝහාරික වෛද්‍ය

ක්ෂේත්‍රයේ රැකියාවක නියුතුවීමට නම් ඊට උචිත සහ ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව සහ එහි යොදා ගැනීම

වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව යනු සිවිල් සහ අපරාධ නඩුවලදී යුක්තිය පසිඳලීම සඳහා වෛද්‍යමය සිද්ධාන්තවල අර්ථය පහදා දීමට සහ සනාථ කිරීමට වෛද්‍ය විද්‍යාව යොදා ගැනීම වේ.

වෛද්‍ය නීති සංග්‍රහය (නීති විද්‍යාව: නීති මීමංසාව) හෝ නෛතික වෛද්‍ය විද්‍යාව ලෙසද එය හඳුන්වනු ලැබේ.

පටක විද්‍යා පර්යේෂණාගාරයක්

අපරාධයක් සිදුවූ ස්ථානයක ඉතිරිවී ඇති අඩක් දිරී ගිය ඇටසැකිල්ලක්

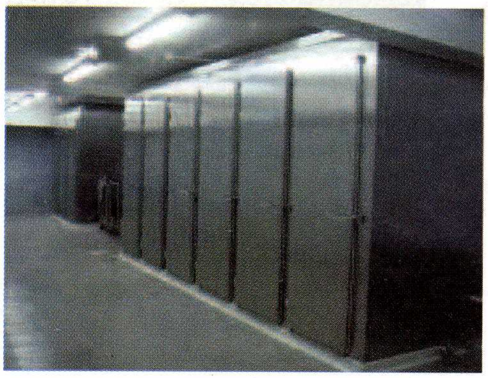

මෘත ශරීරාගාරයක ඇති ශීතකරණ

මෙම විෂයය ප්‍රධාන වශයෙන් ශාඛා දෙකකින් සමන්විත ය. ඉන් පළමුවැන්න, ශායනික වෝහාරික විද්‍යාවය. එය දූෂණය කිරීමේ හෝ ලිංගික අතවර සහ ඒ ආශ්‍රිත තුවාල, සාපරාධී ගබ්සා, යනාදියෙහි සාක්ෂි ලබා ගැනීම සඳහා දූෂණයට ලක්වූ පුද්ගලයා පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම, ගර්භිණීභාවය සහ මෑතදී ප්‍රසූතිය සිදුවී ඇත්නම් ඒ පිළිබඳව සාක්ෂි ලබා ගැනීම වැනි වූ ජීවත්ව සිටින අය සමග කටයුතු කිරීම සිදු කරන අතර ශායනික ක්‍රම පිළිබඳව වූ දැනුම සමග ද සම්බන්ධ වේ. එසේම, හිංසනයට ලක් කෙරුණු දරුවකු බේරා ගැනීමේදී, වධ හිංසාවට හෝ කුරිරුකම්වලට හෝ ගොදුරුවූවන් හා චේතනාත්මකව සැහැසිකම් හෝ හදිසි අනතුරු හෝ හේතුකොටගෙන තුවාල ලැබූ පුද්ගලයෙකු පිළිබඳ පරීක්ෂණ ශායනික වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව යටතේ ආවරණය කෙරේ.

ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා හේතුකොට සිදුවන මරණ, සැක සහිත, විවරණය නොකෙරුණු, අනපේක්ෂිත, හදිසි හා වෛද්‍යමය අවධානය යොමු නොකෙරුණු මරණ යනාදිය හා සම්බන්ධව එකී මරණ සිදුවූ ආකාරය තීරණය කිරීමේදී මානව සිරුර මත හෝ තුළ හෝ සැහැසිකම්වල හෝ ස්වභාවික නොවන රෝගවල බලපෑම පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම සහ යොදා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරන දෙවන ශාඛාව, වෝහාරික ව්‍යාධිවිද්‍යාව වේ.

වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාවේ සියුම් ශාඛා ද ඇත. වෝහාරික මනෝචිකිත්සාව, වෝහාරික ධූලකවේදය සහ වෝහාරික විද්‍යාව මේ යටතේ සැලකිය හැක.

වෝහාරික මනෝචිකිත්සාව යනු යුක්තිය පසිඳලීම සඳහා මනෝචිකිත්සාව පිළිබඳ දැනුම යොදා ගැනීමයි. වෝහාරික ධූලකවේදය, මානව වර්ගයා කෙරෙහි රසායනික ද්‍රව්‍යවල අහිතකර බලපෑම පිළිබඳ වෛද්‍යමය සහ නෛතික අංශ සමග කටයුතු කරයි. වෝහාරික විද්‍යාව යනු නීතිය සහ යුක්තිය ඉටු කිරීම සඳහා විද්‍යාත්මක දැනුම යොදා ගැනීමයි. භෞතික විද්‍යාව, රසායන විද්‍යාව සහ ජීව විද්‍යාව යනාදී සියලුම විද්‍යා සම්බන්ධ දැනුම යොදා ගැනීම මෙමගින් අදහස් කෙරේ.

අපරාධ හෝ සිවිල් හෝ නඩුවලට සම්බන්ධ ජීවත්වන පුද්ගලයන් සඳහා වෛද්‍ය නීතික විභාග ෆෝරමය සම්පූර්ණ කිරීම සහ වෛද්‍ය නීතික වාර්තා ලිවීම, මරණයට හේතුව තීරණය කිරීම සහ පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයකින් අනතුරුව සහතික සම්පූර්ණ කිරීම, සිවිල් නඩු හා සම්බන්ධව රක්ෂණ අයිතිවාසිකම් සහ කම්කරු හා අනෙකුත් වන්දි සම්බන්ධව තක්සේරු කිරීම, ලිංගික අතවර, අපහරණයට ලක් කරන ලද දරුවන්, හිංසනයට ගොදුරු වූවන්, යනාදියට පාත්‍ර වූ අය පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීම සහ වාර්තා සැකසීම මෙන්ම බීමත් පුද්ගලයන් හා මත්ද්‍රව්‍යවලට ඇබ්බැහිවූවන් පරීක්ෂා කිරීම හා වාර්තා සැකසීම, ආදී නෛතික ගැටළුවලට වෛද්‍යමය සිද්ධාන්ත යොදා ගැනීම විද්‍යාවක් වූ වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව සතු කාර්යභාරය වේ.

වෛද්‍ය විද්‍යාව, නීතික ගැටළු සඳහා යොදා ගන්නා රුධිර සම්බන්ධතාවය සොයා ගැනීම, තුවාල හෝ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා හෝ හේතු කොට ගෙන සිදුවන මරණ යනාදියට අදාළ නඩු සමග වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව භාවිතයට ගැනේ.

විශේෂයෙන්, සාපරාධී ක්‍රියාවක් යැයි සැක කෙරෙන හෝ නිශ්චිත හේතුවක් කරණ කොට ගෙන යමෙක් මිය ගිය විට, මරණ පරීක්ෂණය (කායකර්මීය විච්ඡේදනයක් මගින් මෘතශරීරය පරීක්ෂා කිරීම) මරණයට හේතුව තීරණය කිරීම සඳහා භාවිත කෙරේ. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේදී මරණයට ආසන්නතම හේතු කාරකය (උදා: වෙඩි වැදීමකින් ඇති වූ තුවාල, විෂ යනාදිය) පමණක් නොව ඝාතකයා හසු කර ගැනීම සඳහා උපකාර විය හැකි, අදාළ පුද්ගලයා මරණයට පත්වී ඇත්තේ කොපමණ කාලයකට පෙරද යනාදී වශයෙන් වැදගත් සන්දර්භානුගත තොරතුරුද අනාවරණය කර ගැනීමට මග පාදයි.

දූෂණය කිරීමේ හා අනෙකුත් ලිංගික අපරාධ හා සම්බන්ධ නඩුවලදී ද වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. නූතන ශිල්ප ක්‍රමවලදී අපරාධයට පාත්‍ර වූ අයගේ සිරුරෙහි ඇති අපරාධකරුගේ ශුක්‍රාණු, රුධිරය සහ හිසකෙස් වැනි නිදර්ශක යොදාගෙන ඩී. එන්. ඒ. රටා සැකසීම නමැති ශිල්ප ක්‍රමය භාවිත කොට අපරාධකරුගේ ප්‍රවේණික සැකසීම හඳුනාගැනීම සිදු කරයි. මෙම ශිල්ප ක්‍රමයට මිය ගොස් ඇති නොහඳුනන පුද්ගලයෙකු හඳුනාගැනීම සඳහා ද භාවිත කළ හැකිය. සුනාමි, නායයෑම්, පිපිරීම්, මාර්ග අනතුරු, වැනි විශාල පරිමාණයේ ව්‍යසනවලදී මෙම ශිල්ප ක්‍රමය විශේෂයෙන් වැදගත් වනු ඇත.

අධිකරණ මනෝවෛද්‍යවරයෙකු විසින් බරපතළ මානසික රෝග හඳුනා ගනු ලැබීම, කළාතුරකින් සිදු වන සිහිවිකල බව පෙන්වන ආරක්ෂක උපක්‍රමය වැනි ශිල්ප ක්‍රමයක් මගින් නඩුව සඳහා පෙනී සිටීමට ඇති අපොහොසත් බව පෙන්නුම් කිරීමේදී භාවිත කළ හැක.

මරණයට හේතුව (වෙඩි උණ්ඩයක් මගින් හිසට සිදුවූ තුවාල, ලේ ගැලීම්, ගෙල මිරිකා මරා දැමීම වැනි) සහ මරණය සිදුවූ ආකාරය (මිනී මැරීම, මනුෂ්‍ය ඝාතන, හදිසි අනතුරු, ස්වාභාවික හේතු, හෝ සිය දිවි හානි කර ගැනීමක්) තීරණය කිරීමේදී අධිකරණ ව්‍යාධිවේදය යොදා ගැනේ. හානිය සිදුවූ වේලාව සහ එය සිදු කරන ලද ආකාරය තීරණය කිරීමට මෙන්ම, පීඩාවට පත් පුද්ගලයාට සිදුවූ හානියේ බරපතළකම සහ ඔහුගේ සිරුරට සහ සෞඛ්‍යයට සිදු විය හැකි බලපෑම් තක්සේරු කිරීමට, ප්‍රචණ්ඩත්වය, හදිසි අනතුරු, ස්වයං

නවීන මෘතශරීරාගාරයක්

අපරාධය සිදුවූ ස්ථානයේ යොදා ඇති මුර වළල්ලක්

ශායනික පරීක්ෂණ කාමරයක්

දණ්ඩනය හෝ නොසැලකිලිමත් කම හේතු කොට ගෙන ඇති වූ තුවාල (පීඩාවන්) පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම සිදු කෙරේ. සිරුරෙහි දක්නට ලැබෙන තුවාල සිදු කර ඇත්තේ මරණයට පෙර (පූර්ව-මරණ) ද මරණයට පසුව (පශ්චාත්-මරණ) ද යන්න තීරණය කිරීමක් මෙහිදී සිදු කෙරේ. සමහර විට, මරණ පරීක්ෂණයේදී මළ සිරුරින් ලබා ගන්නා පටක නියැදි (පටක විද්‍යානුකූලව) වැඩිදුර අධ්‍යයනය සඳහා සකස් කොට අන්වීක්ෂයකින් පරීක්ෂා කිරීම සිදු කෙරේ.

මළ සිරුර විමර්ශනයට ලක් කරන හදිසි මරණ පරීක්ෂක සහ මහේස්ත්‍රාත්වරයා සමග අධිකරණ ව්‍යාධිවේදීන් සමීපව කටයුතු කරති.

මෘත ශරීර වෛද්‍යමය පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම (මළ සිරුරක් කපා පරීක්ෂා කිරීම හෝ පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණය) ව්‍යවච්ඡේදක ව්‍යාධිවේදයෙහි එක් උප අංශයක් වේ. සිරුරෙහි තනි ඉන්ද්‍රියක් විච්ඡේදනය කිරීමේ සිට මුළු සිරුරම විච්ඡේදනය කිරීම වැනි පුළුල් පරීක්ෂාවක් දක්වා මරණ පරීක්ෂණයේ ස්වභාවය පෘථුල විය හැකිය. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ මෘතශරීරාගාරයක් තුළ සිදු කෙරෙන අතර එවැනි පරීක්ෂණයක් සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන මූලික පහසුකම්වලින් වත් එය සමන්විත විය යුතුය.

සාමාන්‍යයෙන් මිය ගිය පුද්ගලයා, ඔහුගේ/ ඇයගේ සමීපතම ඥාතියෙකු විසින් හඳුනා ගැනීමට ලක් කෙරේ.

මරණ පරීක්ෂණය-ගෙල සහ උරස විවෘත කිරීම

බොහෝවිට සම්මත මරණ පරීක්ෂණයකදී, පපුව, උදරය, සහ හිස මෙන්ම ඒවායේ අන්තර්ගතය පරීක්ෂාවට ලක් කෙරෙන අතර එකී කොටස් විච්ඡේදනය සඳහා නොයෙකුත් ශිල්ප ක්‍රම යොදා ගැනේ.

මරණ පරීක්ෂණය ආරම්භ කෙරෙන්නේ රෙදි පිළි ද ඇතුළත්ව සම්පූර්ණ බාහිර පරීක්ෂාවකිනි. සිරුරේ බර සහ උස වැනි මිණුම් මෙහිදී වාර්තා කර ගන්නා අතර කැළැල් සහ පච්ච වැනි සලකුණු ද ලේඛනගත කෙරේ.

අභ්‍යන්තර පරීක්ෂාව සාමාන්‍යයෙන් ආරම්භ කෙරෙන්නේ ගෙලෙන් පටන්ගන්නා Y හෝ U හැඩැති කැපුමකින් වන අතර එය දෙවුර ඔස්සේ පපුවේ මැද ඇටය මතුපිටින් ගොස් ශ්‍රෝණියේ යෝනික අස්ථිය දක්වා විහිදෙන කැපුමකි. මීළගට, ඉළ ඇට කූඩුව සහ උදරකුහරය විවෘත වන පරිදි සමට යටින් ඇති පටක සමෙන් වෙන් කෙරේ. අනතුරුව, ගෙළ පෙදෙසෙහි සහ උදරයෙහි ඉන්ද්‍රියයන් නිරාවරණය වන පරිදි ඉළ ඇට කූඩුවෙහි ඉදිරිපස කපා ඉවත් කරනු ලැබේ. මෙම විවරය, ශ්වාසනාලය, තයිරොයිඩ් ග්‍රන්ථිය, පැරා තයිරොයිඩ් ග්‍රන්ථිය, අන්තස්‍රෝතය, හෘදය සහ උරස්ථ මහාධමනිය යනාදිය ඉවත් කිරීමට ඉඩ කඩ ලබා දේ.

ඉන්පසුව, ගෙළෙහි හා උදරයෙහි ඉන්ද්‍රිය, උදරීය ග්‍රන්ථි සියල්ලම හෝ කොටසක් විච්ඡේදනය කරනු ලැබේ.

උදරීය ඉන්ද්‍රිවලට, අන්ත්‍රය, අක්මාව, පිත්තාශය හා පිත්ත ප්‍රණාල පද්ධතිය, අග්න්‍යාශය, ප්ලීහාව, අධිවෘක්ක ග්‍රන්ථි, වකුගඩු, මුත්‍ර වාහිනිය, මුත්‍රාශය, උදරීය මහා ධමනිය, සහ ප්‍රජනක ඉන්ද්‍රිය අයත් වේ. සමහර විට, පූර්ණ පේශිමය ඇටසැකිළි පරීක්ෂණයක් සඳහා

මරණ පරීක්ෂණයේදී හිස්කබල විවර කිරීම

අවයව ද විච්ඡේදනය කරනු ලැබේ. මොළය ඉවත් කිරීම සඳහා එක් කනක සිට අනෙක් කන දක්වා කැපුමක් සිදු කරනු ලැබේ. හිසෙහි සම කපා ඊට යටින් වූ හිස් කබලෙන් වෙන් කොට ඉවතට අදිනු ලැබේ. ඉන්පසු හිස් කබලෙහි මුදුන් කොටස (මස්තකය) විශේෂ කියතක් භාවිත කොට ඉවත් කරනු ලැබේ. අනතුරුව, මොළයෙහි බාහිර වැසුම් කපා ඉවත් කොට සම්පූර්ණ මොළයම මෘදු ලෙස ඉවතට වෙන් කර ගනු ලැබේ. සමහරවිට, කශේරුක ස්තම්භයේ පූර්ව (ඉදිරි පස) හා පශ්චාත් (පිටුපස) කොටස් ඉවත් කර සුෂුම්නාව ද පිටතට ගැනීම සිදු කෙරේ.

සාමාන්‍යයෙන් ඉහතින් සඳහන් කරන ලද සියලුම ඉන්ද්‍රියවල කොටස් තවදුරටත් විච්ඡේදනයට ලක් කරනු ලබන අතර අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී තුනී ඛණ්ඩ සෑදෙන ලෙස පෙති වලට වෙන් කිරීමද සිදු කෙරේ. තවදුරටත් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා තෝරා ගැනීමක් හෝ සමීපතම ඥාතියෙකුගේ අනුමැතිය සහිතව, ශික්ෂණ, පර්යේෂණ, සහ රෝග විනිශ්චය කිරීමේ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනීම පිණිස රඳවා ගැනීමක් සිදු නොකෙරෙයි නම්, සියලුම ඉන්ද්‍රිය කොටස් නැවත ශරීර කුහරය තුළට දමා බාහිර ලෙස මැහුම් යෙදීම සිදු කරනු ලැබේ.

මධ්‍යතන යුගයේ සිට මරණ පරීක්ෂණ වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දියුණුව සඳහා ඉවහල් වී ඇත. යම් පුද්ගලයෙකුගේ මරණයට හේතුව සහ එය සිදුවූ ආකාරය සොයා ගැනීමෙන් ඔබ්බට වෛද්‍ය අධ්‍යාපනය, නව සහ වෙනස්වීමට භාජනය වන රෝග පිළිබඳ වටහා ගැනීමට, සහ වෛද්‍ය විද්‍යාවේ ප්‍රගමනය සඳහා මරණ පරීක්ෂණ ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි.

වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාව සිවිල් නඩු සඳහා නිරතුරුව භාවිතයට ගනු ලැබේ. රක්ෂණ වන්දි ගෙවීමේදී සහ වෛද්‍යමය අවකල්ක්‍රියාවන් විසඳීමේදී මරණයට හෝ පීඩාවට පත් කිරීමට හේතුව සලකා බලනු ලැබේ. පීතෘභාවය හෝ මාතෘත්වය නිර්ණය කිරීමට හෝ ළමුන් මාරුවීම පිළිබඳ නඩුවලදී හෝ ළමයෙකුට අදාළ වන ආගමික වියවුල් පිළිබඳ නඩුවලදී හෝ කාලානුක්‍රමණික වයස නොදන්නා හෝ වියවුල් සහගත වූ විට වයස තක්සේරු කිරීමේදී උසාවි තීරණ කෙරෙහි රුධිර පරීක්ෂා කිරීම මගින් පිටුවහලක් ලැබේ.

අධිකරණ වෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ට අමතරව විවිධ විශේෂඥයන් සම්බන්ධ වන බහුවිෂයික ප්‍රයත්නයක් වන අපරාධය සිදුවූ ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීම අධිකරණ විමර්ශනවලදී අවශ්‍යම අංගයක් වේ. අපරාධයක් සිදුවූ ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමේ මූලික අරමුණු වන්නේ, සාක්ෂි එකතු කිරීම සහ අපරාධකරු සොයා ගැනීමට අවශ්‍ය යම් සලකුණු සටහන් කර ගැනීමයි. එනිසා, අපරාධය සිදුවූ ස්ථානය ආරක්ෂා කර ගැනීම එවැනි සාක්ෂි සහ සලකුණු ආරක්ෂා කිරීමට ඉවහල් වන පූර්වෝපායයක් වනු ඇත. මෙය පොලිසියේ මූලික වගකීමක් වන අතර එම ස්ථානය වටා ඇති ඉක්මනින් ආරක්ෂක වළල්ලක් යොදා

අත්‍යවශ්‍ය විමර්ශකයින්ට පමණක් ඇතුළුවීමට හැකි වන සේ සැකසීම සහ අන් කිසිම කෙනෙකුට එම ස්ථානයට පැමිණීමට ඉඩ නොතැබීම පොලිසිය මගින් සිදු කළ යුතු වේ. සිද්ධිය වාර්තා කිරීමේදී අධිකරණ ඡායාරූප ශිල්පීන්ට විශාල වගකීමක් පැවරේ.

අපරාධය සිදුවූ ස්ථානය විද්‍යාත්මකව සම්පූර්ණයෙන් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම සඳහා විශේෂයෙන් පුහුණු කරන ලද පොලිස් නිලධාරීන්, අපරාධ ස්ථාන පරීක්ෂණ නිලධාරීන් (SOCO) ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

මරණ පරීක්ෂණයේදී සොයා ගන්නා ලද කරුණුවල අර්ථය පැහැදිලි කිරීමට මෙන්ම මරණය සිදුවීමෙන් පසු ගතවී ඇති කාලය තක්සේරු කිරීමට සහ සිද්ධිය නැවත ගොඩනැගීම සඳහා සමහර විට ව්‍යාධිවේදියෙකු හට අදාළ ස්ථානයේ ඇති සිරුර පරීක්ෂා කිරීමට සිදුවනු ඇත.

මළසිරුර මිහිදන් කර ඇත්නම්, අපරාධ විමර්ශනය සඳහා නැවත එය ගොඩගැනීමට සිදුවනු ඇත. මෙවැනි අවස්ථාවලදී මළ සිරුර ගොඩගැනීමේ සහ එය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ක්‍රියා පිළිවෙත පිළිබඳ විශාල වගකීමක් අධිකරණ ව්‍යාධිවේදියා සතුවේ. මිහිදන් කර ඇති සිරුර ඇටසැකිල්ලක් බවට පත්වී ඇත්නම් අධිකරණ මානවවිද්‍යාඥයෙකුගේ (ඇටසැකිළි පිළිබඳ විශේෂඥයකුගේ) සහ අධිකරණ පුරාවිද්‍යාඥයෙකුගේ (නෂ්ටාවශේෂ සොයාගැනීම සඳහා සොහොන් කැනීම පිළිබඳ විශේෂඥයෙකුගේ) සහයෝගය මෙහිදී අවශ්‍ය වනු ඇත. මළසිරුර හඳුනාගැනීම පිළිබඳ සලකන විට මහා ව්‍යසනවලදී ඊට ගොදුරුව මිය ගිය පුද්ගලයන් විද්‍යාත්මකව හඳුනා ගැනීම පිණිස සහාය වීම ව්‍යාධිවේදියෙකු සතු වගකීමක් වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ වෛද්‍ය සේවය

වෛද්‍ය පීඨවල සහයෝගය ඇතිව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය නීති බලාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනවලට වෝහාරික වෛද්‍ය සේවාව සපයයි. අපරාධ විමර්ශනය සඳහා පොලිසිය හා බන්ධනාගාරයට, අපරාධ චෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට, මරණ හෝ ශාරීරික තුවාල හෝ පිළිබඳ අපරාධ සහ සිවිල් නඩුවලදී විශේෂඥයෙකු ලෙස අධිකරණයට, මානසික මට්ටම තහවුරු කිරීමට, යම් පුද්ගලයෙකු හෝ රථවාහන පදවන රියදුරකු මත්ද්‍රව්‍ය හෝ මධ්‍යසාර හෝ භාවිත කොට ඇත්දැයි දැනගැනීමට, ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙහි සහ මානව හිමිකම් කොමිසමෙහි මානව හිමිකම් නඩුවල වධහිංසා සහ කුරිරුකම් පිළිබඳ සාක්ෂි සැපයීමට, තක්සේරු උසාවියේ කම්කරු වන්දි පිළිබඳ නඩුවලට, හදිසි අනතුරු සහ අනෙකුත් වන්දි සඳහා රක්ෂණ සමාගම්වලට වෛද්‍ය නීතික වාර්තා සැපයීමට, විදේශගත වූවන්ගේ මරණ හෝ ශාරීරික හිංසන හෝ සම්බන්ධ වන්දි පිළිබඳව විදේශ රැකියා කාර්යාංශයේ කටයුතුවලට, සහ සෞඛ්‍ය හෝ මරණ හෝ සම්බන්ධව ඕනෑම රජයේ ආයතනයකට මෙකී වෝහාරික වෛද්‍ය සේවය සැපයීම සිදු කෙරේ.

ජීවත් වන්නෙකු සඳහා වෛද්‍ය නීතික පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම පිණිස මහේස්ත්‍රාත්වරයෙකු විසින් ඕනෑම රජයේ වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු කැඳවනු ලැබිය හැකිය. අවශ්‍ය වූ විටෙක පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයෙකු විසින් යම් පුද්ගලයෙකු වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක් සිදු කොට වාර්තාවක් ලබා දීම සඳහා රජයේ වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු වෙත යොමු කෙරෙනු ඇත. පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයක් සිදු කිරීමට මෙන්ම මරණයට හේතුව වාර්තා කිරීමටත්, මරණය හා සම්බන්ධ වෙනත් වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යාත්මක උපදෙස් ලබා දෙන ලෙසත් මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් රජයේ වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු වෙතින් ඉල්ලීමක් කරනු ලැබීම බොහෝ විට සිදුවේ.

කණ්ඩායමක් මගින් මෘත ශරීරයක් ගොඩගැනීම

මහා ව්‍යසනයක ප්‍රතිඵලයක් වූ සමූහ මරණ

ශ්‍රී ලංකාව තුළ වෝහාරික වෛද්‍ය සේවය සපයනු ලබන්නේ වෝහාරික වෛද්‍ය විශේෂඥයින් (අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීන්) සමග විශේෂඥ නොවන රජයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන් විසිනි. අනෙකුත් රටවල මෙන් නොව ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීහු වෝහාරික ව්‍යාධිවේදියෙකුගේ කාර්යභාරය මෙන්ම ජීවත්ව සිටින්නන්ගේ ශායනික පරීක්ෂණ පැවැත්වීම ද සිදු කරති. නඩුවලට අදාළ වෛද්‍ය විද්‍යාවේ කරුණු පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමෙහිලා අනතුරෙහි ස්වභාවය ගැන අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දීමත් ඔවුන්ගෙන් බලාපොරොත්තු වේ. මෙහිදී මෙම අනතුරු, සීරීම්, තැල්ම, කැපීම, පිහි ඇනුමක්, පිළිස්සීම්, වෙඩි තැබීමක්, හංගයක්, යනාදිය හේතුකොට ගෙන සිදුවී ඇති ද නොඑසේනම්, මුගුරකින්, දණ්ඩකින් වැනි මොට ආයුධයකින් පහරදීම නිසාද, පිහියක්, කැඩුණු වීදුරු කැබැල්ලක් වැනි තියුණු ආයුධයකින් පහරදීම නිසාද, යන්න පැහැදිලි කළ යුතු වේ.

ගෙළ වළලා මියයෑමේදී ගෙලෙහි රැඳෙන බන්ධක සළකුණ

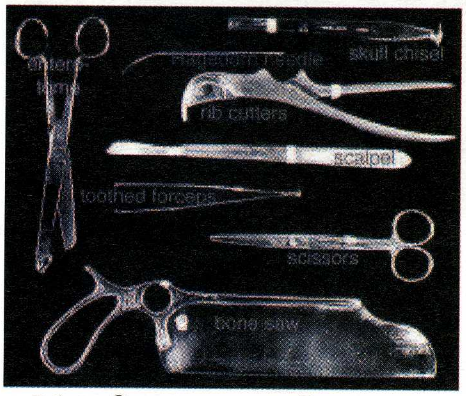

මරණ පරීක්ෂණය සඳහා භාවිත කෙරෙන උපකරණ

පිළිස්සුණු පුද්ගලයෙකුගේ නම් එලෙස සිදුවී ඇත්තේ ගින්න, තාපය, රසායනික ද්‍රව්‍ය (අම්ල, ක්‍ෂාර ආදිය) මගින්ද නැතහොත් එය ස්වයං දණ්ඩනයක් ද, වෙනත් පුද්ගලයෙකු විසින් අපරාධයක් කිරීමට තැත් කිරීමක් ද යනාදිය පැහැදිලි කළ යුතුය.

ගිනි අවියකින් සිදුවූ තුවාලයක් නම්, එය, පතරොම් තුවක්කුවකින් ද රයිෆලයකින්ද යන වග සහ වැදුණු උණ්ඩ ගණන, ඒවා පැමිණි දිශාව, දුර ප්‍රමාණය, තුවාලවල මාරාන්තික බව, වෙඩික්කරු සහ තුවාල ලද පුද්ගලයා සිටි සාපේක්‍ෂ ස්ථාන, අනතුර සිදුවීමෙන් පසු එයට ගොදුරු වූ පුද්ගලයාගේ දිවීම, කතා කිරීම, ආපසු පහරදීම යනාදී සිදුවිය හැකි චේතනාත්මක ක්‍රියා පිළිබඳව සහ සිදුවී ඇති තුවාල ස්වයං දණ්ඩනයකින් හෝ අපරාධ චේතනාවෙන් වෙනත් අංශයක් මගින් සිදු කරන ලද්දක් හෝ මිතුරෙකුගේ අතින් හදිසි අනතුරකින් සිදුවූ දෙයක් ද යන්න හෝ පිළිබඳව පැහැදි කිරීමක් බලාපොරොත්තු වේ. වෝහාරික වෛද්‍ය විශේෂඥයින් කැඳවනු ලබන්නේ සාමාන්‍යයෙන් ඇසින් දුටු සාක්ෂිවලින් ඔබ්බට ගිය අපරාධ හෝ සිවිල් හෝ නඩුවලට අදාළ සිද්ධාන්ත මත ගොඩනැගුණු උපදෙස්, උසාවිය වෙත ලබා දීමටයි. තුවාලවල බරපතලකම සහ මාරාන්තික බව, ආයුධයේ ස්වභාවය, ප්‍රහාරයේ, පහරදීමේ, පිහි ඇනුමෙහි යනාදියෙහි දිශාව, වෙඩි තැබීම් ගණන, තිබිය හැකි ජීවත්වීමේ කාලය, සහ චේතනාත්මක ක්‍රියා, ආබාධිත බව, හිරිහැරය සිදුවූ ආකාරය සහ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් සොයා ගත් දේ සමග ගැළපෙන බව යනාදිය එකී උපදෙස් තුළ අන්තර්ගත විය යුතුය.

අවස්ථා නිරූපණය

1 හමුදාවේ සේවය කරන ලද කාන්තාවක් මසක පමණ කාලයක් අතුරුදන්ව සිටියාය. පොලිසියට ලද තොරතුරකට අනුව මාස ගණනාවකට පෙර ඇයගේ පෙම්වතාගේ නිවසෙහි මිදුලේ වළලා තිබුණු සිරුර ගොඩ ගනු ලැබීය.

මිනිය ගොඩගැනීමේදී ඉතා වැදගත් වෝහාරික විද්‍යාත්මක සාක්ෂි රාශියක් එක් රැස් කර ගන්නා ලදී. නඩුව අසන ලද අවස්ථාවේදී ලබා ගත් අනෙකුත් සාක්ෂි මගින් ඒවා සනාථ විය.

ගොඩගන්නා ලද්දේ මම්කරණයට, සඵනිකරණයට, සුහ දිරායාමට ලක්ව තිබූ සිරුරකි. පහත දක්වෙන වෛද්‍ය නීතික ගැටළුවලට පිළිතුරු ලබා ගැනීම සඳහා මරණ පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී.

- මරණයට පත් පුද්ගලයා හඳුනා ගැනීම
- මරණය සිදුවූ ස්ථානය
- සිරුර සොයා ගන්නා ලද ස්ථානයට එය කෙසේ ගෙන එන ලද්දේද?
- මරණයට හේතුව
- මරණය සිදුවූ ආකාරය
- මරණය සිදු විය හැකි අවස්ථා
- වෛද්‍යමය සාක්ෂි මගින් අනෙකුත් සාක්ෂි සනාථ කෙරේද? නිශ්ප්‍රභ කෙරේද?

මියගිය කාන්තාවගේ පෙම්වතා සහ ඔහුගේ නව සහකාරිය මිනීමැරීම සඳහා චෝදනා ලැබීය. උසාවියේදී පෙම්වතා වරදකරු වූ අතර නව සහකාරිය නිදොස් කොට නිදහස් කරන ලදී. නඩු තීන්දුව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මගින් පිළිගන්නා ලදී.

2 මැදිවියේ විදේශික පිරිමියෙක් ඔහු නවාතැන් ගෙන සිටි හෝටල් කාමරයට යාබද නාන කාමරය තුළ ලේ විලක් මැද මිය ගොස් සිටියේය. පොලිසිය විසින් ඔහුගේ සිරුර මෘතශරීරාගාරය වෙත ගෙන එන ලදී. මරණ පරීක්ෂණයෙහිදී ගෙලෙහි තියුණු කැපුමක් සොයා ගන්නා ලද අතර අධික රුධිර වහනය හේතු කොට ගෙන මරණය සිදු වී තිබුණි. ඉන් අනතුරුව, එතරම් අවුල් කිරීමකට ලක් නොවී තිබුණු අපරාධය සිදුවූ ස්ථානය පරීක්‍ෂා කිරීමේදී මරණයට පත්වුණු ආකාරය සනාථ කිරීමට අවශ්‍ය සාක්ෂි ලැබී තිබිණි. අපරාධය සිදුවූ ස්ථානය වෝහාරික විමර්ශනයට ලක් කිරීම සහ මරණ පරීක්ෂණය මගින් එකී කැපුම සියදිවි හානි කර ගැනීමක් සඳහා ගෙළ කපා ගත් තුවාලයක් බව තහවුරු විය.

කොළඹ ප්‍රධාන අධිකරණ වෛද්‍ය නිළධාරී විශේෂඥ වෛද්‍ය
ආනන්ද සමරසේකර
(MBBS, MSc, MD)